

Mesilaste haudmehaiguste ja varroatoosi seireuringutest ja tõrjest.

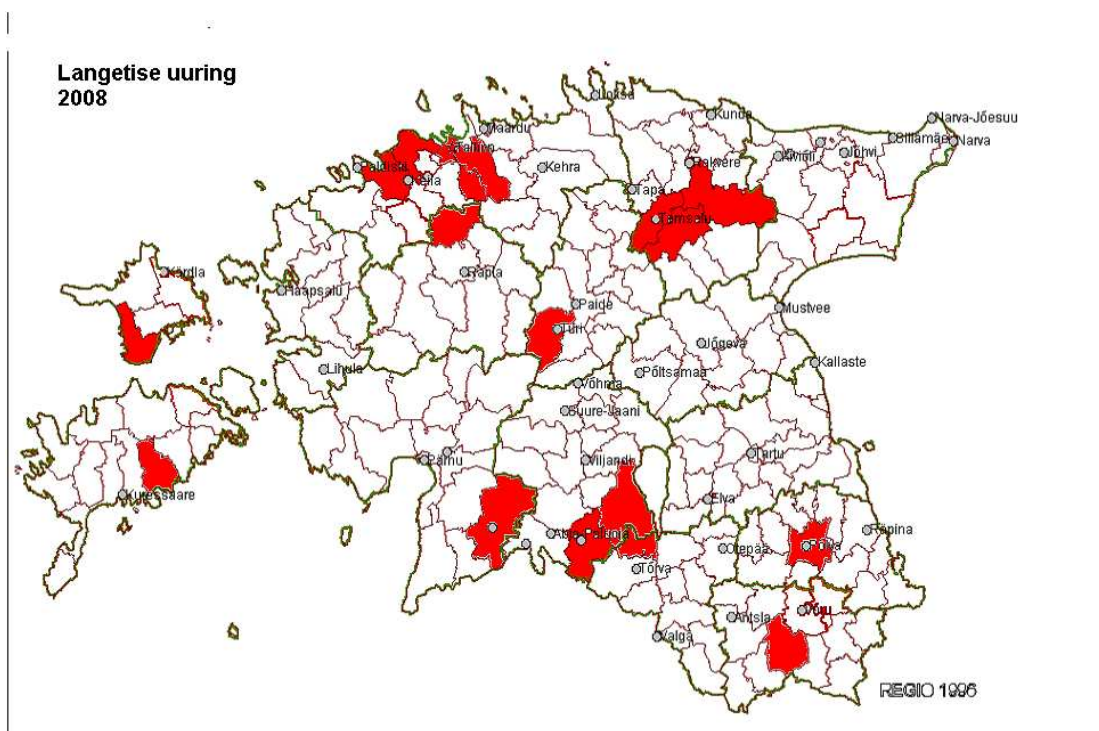
Kokkuvõte Arvi Raie loengust vabariiklikul mesinduspäeval 26. juulil 2008.a. Haapsalus Uuemõisas

Lektorileping PR-4-1.4-13

Mesinduspäev toimus Eesti mesindusprogrammi raames, mida toetab Euroopa Liit

1. Kevadise tarulangetise proovide seireuringute tulemused.

01.03-15.05.2008 uuriti EML programmi poolt finantseeritud seire raames Eestimaa mesilates kogutud 43 tarulangetise proovi Veterinaar-ja Toidulaboratooriumi Tallinna osakonnas, mis pärinesid 20-st mesilast. Proove võeti kokku 9 maakonnast:

Uurimistulemused:

43 langetise proovist ei leitud ühtegi positiivset proovi akarapidoosile, 13 proovi osutusid positiivseks noseematoosile, 23 proovi osutusid positiivseks varroatoosile.

Noseematoosi esinemissagedus uuritavatest mesilatest oli 2008.a. 30,2% võrreldes 2007.a. oli 45%.

Varroatoosi esinemissagedus uuritavatest mesilatest oli 2008.a. 53,5 % võrreldes 2007.a. oli 70%.

Nakkus- ja parasitaarhaiguste uurimise tulemused VTL-s seisuga 30.06. 2008

MESILASED	2007	30.06.2008
B. Bakterioloogilised, parasitoloogilised, mükoloogilised leiud kokku...	40	47
1 Varroatoos, tekitaja Varroa destructor	19	25
2 Ameerika haudmemädanik, tekitaja Paenibacillus larvae	4	3
3 Noseematoos, tekitaja Nosema apis	17	16
4 Askosferoos, tekitaja Ascospheera apis	0	3

2. Varroatoosi seire ja tõrje.

Maikuu lõpus jälgitakse kahe nädala kestel, kui palju lesti taru põhjale pudeneb:

- alla kahe lesta päeva kohta, pole eeloleval suvel tõrjet vaja teha
- 2 – 6 lesta päeva kohta- lasta ehitada lesekannusid ja lõigata need pärast kaanetamist välja
- üle kuue varroalesta- kevadel teha tõrjet sipelghappega.

Augustis– siis jälgitakse kahe nädala kestel, kui palju lesti taru põhjale pudeneb:

- vähem kui üks päevas- pole augustis tõrjet vaja teha, küll aga oktoobris
- rohkem kui üks- tümoolipadja või sipelghappe geeliga.(hävib 80%).

Septembris-oktoobris tilgutatakse 3,2 % oblikhapet sisaldavat suhkrulahust. Õige annus on 5 ml iga mesilasi täis raamivahe kohta.

Varroatoosi ravi Põhjamaades.

On loobunud sünteetiliste kemikaalide kasutamisest nagu **fluvalinaat** (Apistani toimeaine), **flumetriin** (Baivaroli toimeaine), **amitraas** (Bipiin, Apivar, Amitraz toimeaine), **kumafos** (Perizin, Azuatol toimeaine). Põhjuseks - 80-100 korda kallim kui orgaaniliste hapete ja bioloogilis-tehniliste mesindusvõtete tarvitamisest.

Orgaanilised hapete toime ja eelised.

- häirub lestade organismis happe-leelistasakaal, nende elutegevus pärsitakse ning nad surevad.
- Head tulemused varroalesta tõrjes.
- Hapete üledoseerimine mõjub hävitavalt ka mesilastele
- parimaid tulemusi haudmevabal ajal
- võib kasutada mahemesinduses.

3. Mesilaste haudmehaigused.

30.06.2008.a. seisuga uuriti 9 meeproovi AHM suhtes, mis kõik osutusid negatiivseks.

Haudmeproovidest leiti 3 positiivset proovi AHM-le.

Euroopa haudmemädaniku suhtes uuritud 9 haudmeproovi osutusid kõik negatiivseks.

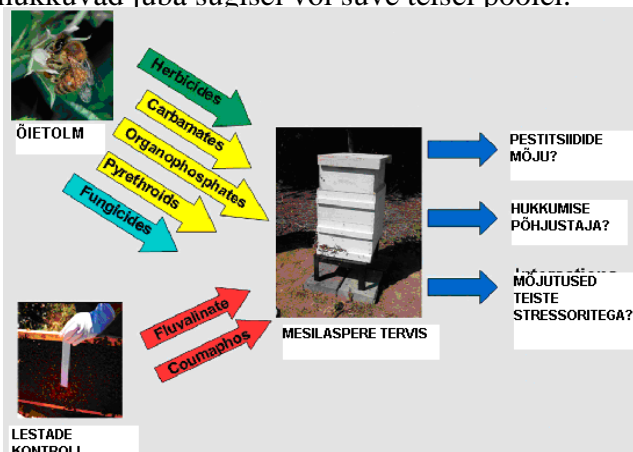
4. Mesilaspere kollaps- CCD

Varroatoosiga kaasnevad viirushaigused. Suur osa viirusi tabandab mesilasi varroalestade puremishaavade kaudu, kui parasiit imeb peremeesorganismi hemolümf. Tõrjudes efektiivselt varroat, vähendatakse samal ajal ka viirustest põhjustatud kahjusid mesilastel. Mesilaspere kollaps-CCD (colony collapse disorder).

- mingeid erilisi tundemärke mesilastel pole näha, lihtsalt ühel päeval võib mesinik leida eest tühja taru.

-tarus on vaid mesilashaue ning äsja korjatud õietolm ning mesi.

-mesilaspered hukkuvad juba sügisel või suve teisel poolel.

CCD võimalikud põhjustajad võivad olla:

- IAPV- Iisrali akuutne paralüüsi viirus
- CCD sündroomiga peredes Nosema eoste suurem esinemine
- Varroalestade kriitiline hulk (9,5 lesta/ 100 mesilase kohta)

Põhilised soovitusel CCD vältimiseks ja ennetamiseks:

1) Head hügieeni tavad

- a) Väldi tabandunud nõrga pere ühendamist tugevaga
- b) Väldi teistest mesilatest pärit perede või sülemite toomist mesilasse
- c) Mesilas kasutatava inventari puhtus ja deso

2) Stressi vähendamine mesilas, mesilasperes

- a) Varroalesta kontroll
- b) Nosematoosi kontroll
- c) Bakteriaalsete nakkuste tõrje (AHM, EHM)
- d) Tagada mesilastele piisav meekorje või lisaõõtmine